ЗАКОН за развитието на академичния състав в Република България

Обн. - ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г.; изм., бр. 81 от 15.10.2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010 г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм. и доп., бр. 101 от 28.12.2010 г.; изм., бр. 68 от 02.08.2013 г., в сила от 02.08.2013 г.; изм. и доп., бр. 30 от 03.04.2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 17 от 26.02.2019 г.; изм., бр. 17 от 25.02.2020 г.; засегнат от Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г. ; засегнат от ЗИД на Закона за здравето, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.; доп., бр. 21 от 12.03.2021 г.; изм. и доп., бр. 56 от 19.07.2022 г.; изм., бр. 102 от 23.12.2022 г.; изм., бр. 55 от 16.06.2026 г.

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Този закон урежда обществените отношения, свързани с придобиване на научните степени и за заемане на академичните длъжности в Република България.

(2) Принципи за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности са:

1. автономия на висшите училища и научните организации и свързаната с нея децентрализация на процедурите по този закон;

2. свободен избор на научно развитие и обективност при неговото оценяване;

3. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) гарантиране на обществения интерес, свързан с качеството на образователния процес и научните изследвания чрез определяне на единни държавни изисквания и контрол върху тяхното спазване, както и контрол на качеството на научните изследвания;

4. международно признание, обмен на експерти и информация при провеждане на процедурите, с оглед изграждането на единно образователно и научноизследователско пространство.

(3) (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.) Конкретните условия и ред за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности се определят със съответните правилници на висшите училища и научните организации при спазване на единните държавни изисквания.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.)*(1)* (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Академичният състав включва лицата, заемащи академични длъжности във висшите училища и научните организации, както и други лица, определени в Закона за висшето образование.

(2) Научните степени са:

1.(Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) „доктор" (образователна и научна);

2. „доктор на науките".

(3) Академичните длъжности са:

1. „асистент";

2. „главен асистент";

3. „доцент";

4. „професор".

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 17 от 2019 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.; изм., бр. 55 от 2026 г.) *(1)* Министърът на образованието и науката чрез Националния център за информация и документация създава и поддържа публичен регистър като електронна база данни, в който се вписват:

1. лицата, придобили образователна и научна степен „доктор" и/или научната степен „доктор на науките" във висше училище или научна организация в Република България;

2. защитените дисертационни трудове, и

3. хабилитираните лица в Република България.

(2) В регистъра се вписват и лицата с придобити научни степени в чужбина, признати по законоустановения ред.

(3) Висшите училища и научните организации изпращат в Националния център за информация и документация по един екземпляр от защитените дисертационни трудове и авторефератите към тях на хартиен и електронен носител, информация за издадените дипломи за придобита образователна и научна степен „доктор" и научна степен „доктор на науките", както и за избраните на академични длъжности лица в срок до 14 дни от датата на издаването на дипломата, съответно от датата на избора.

(4) Националният център за информация и документация поддържа архив на защитените дисертационни трудове в електронен и печатен формат с публичен достъп.

(5) За всяко лице, вписано в регистъра по ал. 1, се създава електронен профил, в който се посочват:

1. обстоятелства, свързани с индивидуалните наукометрични показатели, които отразяват научните резултати на лицето, и/или резултатите, които отразяват постиженията му в художествено-творческата или спортната дейност;

2. обстоятелства, свързани с индивидуалните показатели, които отразяват академичните постижения в преподавателската дейност;

3 промяната в заеманата академична длъжност;

4. освобождаването от академична длъжност и основанията за това;

5. други обстоятелства, които отразяват научните и академичните резултати на лицето и/или резултатите му в художествено-творческата или спортната дейност.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.; изм., бр. 55 от 2026 г.) Информацията в регистъра се поддържа при спазване на изискванията за защита на личните данни и Закона за авторското право и сродните му права. Националният център за информация и документация получава безвъзмездно по служебен път чрез средата за междурегистров обмен, поддържана от министъра на иновациите и дигиталната трансформация, данни за физическите лица по чл. 25 от Закона за гражданската регистрация, поддържани от Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството, в обхват, необходим за воденето и поддържането на регистъра по ал. 1.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) Обстоятелствата по ал. 5 се вписват в регистъра по заявление на висшите училища, научните организации или на самите лица. Заявителят декларира верността на заявените за вписване обстоятелства, които не се удостоверяват с официален документ. Прекратяването на академичната и научноизследователската дейност поради смърт или освобождаването от академична длъжност на основание чл. 35, ал. 1, както и отнемането на научната степен по реда на чл. 35, ал. 2 се отбелязват в регистъра служебно.

(8) Изпълнителният директор на Националния център за информация и документация отказва вписване в регистъра, когато се установи по законоустановения ред, че:

1. заявените за вписване обстоятелства са неистински;

2. приложените официални документи не са издадени в установената от закона форма.

(9) Отказът по ал. 8 може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(10) Реквизитите, условията и редът за водене на регистъра по ал. 1 се определят с наредба на министъра на образованието и науката.

Чл. 26. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* Кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности „главен асистент", „доцент" и „професор" трябва да отговарят на минимални национални изисквания към научната, преподавателската и/или художествено-творческата или спортната им дейност, определени в този закон, наричани по-нататък „минимални национални изисквания".

(2) Минималните национални изисквания са съвкупност от изисквания, всяко от които се определя чрез числовите стойности на един или няколко обективно измерими показатели, съотносими към съответната научна област и/или професионално направление, като:

1. наукометрични показатели, които отразяват научните резултати и техния отзвук в научната литература, и/или показатели, които отразяват измерими постижения в художествено-творческата или спортната дейност, като: брой авторски монографии, брой публикации в реферирани и индексирани издания, брой глави в книги, брой студии и/или обзори, брой цитати без автоцитати в реферирани и индексирани издания от други автори на публикациите на кандидата, брой подадени заявки за международни патенти, брой подадени заявки за национални патенти, брой издадени международни и/или брой национални патенти, брой изнесени доклади - включително пленарни и поканени, на научни конференции, получени отличия и награди във връзка с научните, художествено-творческите или спортните постижения на кандидата, брой участия в научни и/или организационни комитети на международни конференции, участия като редактор или като член на редакторския колектив в реферирани и индексирани издания, брой ръководени успешно завършени научни проекти от кандидата в областта на съответната научна, художествено-творческа или спортна дейност или участия като член в тях, брой авторски изложби, брой авторски филми, брой излъчени авторски радио- и/или телевизионни предавания, брой изнесени авторски концерти, брой написани партитури и други сходни постижения, и други авторски права;

2. показатели, които отразяват измерими академични резултати в преподавателската дейност, като: брой защитени под ръководство на кандидата дисертации за придобиване на образователната и научна степен „доктор", брой въведени нови лекционни курсове, брой разработени нови упражнения за лекционни курсове, брой издадени учебници в чужбина, брой издадени учебници и/или учебни пособия в Република България, включително електронни учебници, ръководство на магистърски и/или бакалавърски програми и други сходни академични постижения в преподавателската дейност.

(3) Минималните национални изисквания по ал. 2 по научни области и/или професионални направления за придобиването на всяка научна степен и заемането на всяка академична длъжност се определят в правилника за прилагане на този закон въз основа на група показатели измежду показателите по ал. 2 и се изразяват в минимален брой точки, които трябва да получи кандидатът в съответствие с индивидуалните си резултати по тези показатели.

(4) Кандидат, получил не по-малко от минималния брой точки за съответната научна област или професионално направление и за съответната научна степен и академична длъжност въз основа на индивидуалните си резултати по показателите по ал. 3, отговаря на минималните национални изисквания. Минималният брой точки и редът за изчисляването им се определят в правилника по ал. 3 за всяка научна област и/или професионално направление и за всяка научна степен и всяка академична длъжност.

(5) Висшите училища и научните организации могат да определят в правилниците си и допълнителни изисквания към кандидатите за заемане на академичните длъжности при спазване на този закон и на правилника за прилагането му.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм. и доп., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм. и доп., бр. 56 от 2022 г.) Процедурите за прием на редовни и задочни докторанти, както и за заемане на академични длъжности се откриват с решение на висшето училище или научната организация за провеждане на конкурс. Конкурсът се обявява в „Държавен вестник" и на интернет страницата на съответното висше училище или научна организация, а конкурсът за обучение на докторанти по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование - само на страницата на съответното висше училище или научна организация. Информацията за конкурса се изпраща и до Националния център за информация и документация за публикуване не по-късно от 7 дни след решението за обявяване на конкурса от съответния академичен или научен съвет.

(2) (Нова - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) Откритите процедури по ал. 1 се спират и прекратяват с решение на висшето училище или научната организация.

(3)(Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; предишна ал. 2, доп., бр. 56 от 2022 г.) Кандидатите подават документи съгласно условията и реда, определени в този закон, и реда, определен в правилника на съответното висше училище или научна организация в срок не по-малък от два месеца след обявлението в „Държавен вестник", а за обучение на докторанти по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование - в срок, не по-малък от един месец след публикуване на обявлението на интернет страницата на висшето училище или научната организация.

(4) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; предишна ал. 3, бр. 56 от 2022 г.) Оценяване на дисертационен труд и на кандидатите за академични длъжности „главен асистент", „доцент" и „професор" се извършва само за лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм. изцяло, бр. 101 от 2010 г.; изм. изцяло, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм. и доп., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* Оценката за съответствие с минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно с изискванията по чл. 2б, ал. 5, както и оценяването на дисертационен труд и на кандидатите за заемане на академични длъжности „главен асистент", „доцент" и „професор", включително на резултати, научен принос и оригиналност на представените трудове, се извършва от научно жури. За всяка конкретна процедура съставът му се предлага от първичното звено и се утвърждава от факултетния, съответно научния съвет.

(2) Ректорът на висшето училище, съответно ръководителят на научната организация определя със заповед състава на научното жури въз основа на утвърденото по реда на ал. 1 предложение в срок не по-късно от 14 дни от получаването му.

(3) За членове на научното жури се избират лица, хабилитирани в български висши училища или научни организации, с резултати в съответната специалност и/или професионално направление за обявения конкурс или тема на дисертационен труд, а при невъзможност - в съответната научна област, включени в регистъра по чл. 2а, и/или учени от чуждестранни висши училища или научни организации с резултати в съответната специалност и/или професионално направление, и/или научна област. При интердисциплинарност на обявения конкурс или тема на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която обявеният конкурс или тема на дисертационния труд има отношение. Изборът се

осъществява от две обособени групи - на външни и на вътрешни членове за съответното висше училище или научна организация. При избор на научно жури се определя и по един външен и един вътрешен резервен член.

(4) Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3.

(5) За членове на научното жури по ал. 1 не могат да бъдат избирани лица:

1. които имат конфликт на интереси по смисъла на § 1, т. 2а от допълнителните разпоредби с кандидат за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност или за които са налице ограниченията по чл. 33;

2. които са свързани лица по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби с кандидат за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) за които е доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните им трудове;

4. които са освободени от академична длъжност на основание чл. 35, ал. 1, т. 2;

5. които са били членове на научното жури по предходните две последователни процедури за защита на дисертационен труд и/или за заемане на академична длъжност в едно и също професионално направление, в съответното висше училище или научна организация, в случаите, когато има достатъчно хабилитирани лица в това професионално направление.

(6) Обстоятелствата по ал. 5, т. 1 - 4 в процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се установяват с декларация от всеки член на научното жури, а по ал. 5, т. 5 се установяват от съответното висше училище или научна организация.

(7) По искане до факултетния или научния съвет на кандидата за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност един член на журито се заменя с друг от съответната квота по предвидения от закона ред. Искането може да бъде направено само веднъж.

(8) На своето първо заседание научното жури по ал. 1:

1. избира един от членовете си за председател;

2. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) взема решение за допускане на кандидатите до оценяване в съответствие с изискванията по чл. 3, ал. 4;

3. определя от състава си рецензенти за допуснатите кандидати.

(9) Решенията на журито се приемат с явно гласуване и обикновено мнозинство и се оформят в протокол. Протоколът съдържа като своя неразделна част мотивите за приемането на съответното решение, включително относно:

1. резултатите на кандидата, неговия научен принос, оригиналност на представените трудове и достоверност на представените научни данни;

2. отговорите на кандидата на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към него въпроси;

3. мотиви относно приемането или неприемането на становището на кандидата в случаите по ал. 11, изречение второ.

(10) Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав. Отказът от участие в заседание или отказът за полагане на подпис от член на журито в протокола се установява с подписите на присъстващите членове на журито и не е основание за спиране на процедурата. Решенията на журито може да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства при условия и по ред, определени с правилника на висшето училище или научната организация.

(11) (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) Когато при оценяването по ал. 1 член на научното жури установи или се получи писмен сигнал за плагиатство или недостоверност на представените научни данни, който не е анонимен и е мотивиран,

научното жури задължително се произнася с решение относно наличието или липсата им в дисертационния труд или представените в конкурса научни трудове по ред, установен в този закон и в правилниците на висшите училища и на научните организации. В тези случаи, преди да се произнесе, научното жури дава възможност на кандидата да представи своето становище.

(12) (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) При постъпил сигнал за плагиатство или недостоверност на представените научни данни в започнала процедура за оценяване по ал. 1 тя не може да бъде прекратена поради оттегляне на документите на кандидата.

(13) Рецензиите и становищата, резюметата на рецензираните публикации и авторефератите се публикуват на публичен достъп на интернет страницата на висшето училище или научната организация на български език и на един от езиците, които традиционно се ползват в съответната научна област. Публичният достъп на материалите се запазва най-малко 5 години след приключване на процедурата.

Глава втора
ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР" И НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ"
(Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

Чл. 5. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Образователната и научна степен „доктор" и научната степен „доктор на науките" се придобиват само във висши училища и научни организации, получили акредитация за обучение в образователна и научна степен „доктор" от НАОА, при условията и по реда на Закона за висшето образование.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Образователната и научна степен „доктор" и научната степен „доктор на науките" са безсрочни и важат на територията на цялата страна.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Придобитите в чужбина научни степени се признават от министъра на образованието и науката чрез Националния център за информация и документация или от висшите училища или научните организации в Република България при условия и по ред, определени с този закон и правилниците им, в съответствие с нормативните актове и международните договори, по които Република България е страна.

(4) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Признаването на придобита в чужбина степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор", се извършва за:

1. улесняване на достъпа до пазара на труда, както и за други цели, когато заявителят има правен интерес;

2. достъп до обучение за повишаване на квалификацията, за сключване на договори с постдокторанти и за заемане на академични длъжности в съответните висши училища и научни организации.

(5) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В случаите по ал. 4, т. 1 процедурата по признаването се организира от министъра на образованието и науката чрез Националния център за информация и документация, а в случаите по ал. 4, т. 2 и при признаване на придобита в чужбина научна степен „доктор на науките" - и от съответните висши училища и научни организации.

(6) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Отказът за признаване на органите по ал. 5 може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) За извършеното признаване по реда на ал. 3 - 5 от висшите училища и научни организации се издава

удостоверение, което се изпраща за вписване на лицата по чл. 2а, ал. 2 в регистъра по чл. 2а.

(8) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Признатите по реда на ал. 3 - 7 научни степени са безсрочни и важат на територията на цялата страна.

Чл. 5а. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* Образователната и научна степен „доктор" може да се придобива и в условия на съвместно ръководство от български ръководител във висше училище или научна организация, получили акредитация за обучение в образователната и научна степен „доктор" от НАОА, и чуждестранен ръководител от акредитирано в съответната държава висше училище или научна организация за обучение в образователната и научна степен „доктор" или съответстващата є степен.

(2) Образователната и научна степен „доктор" по реда на ал. 1 се придобива в български и в чуждестранни висши училища и научни организации при сключен между тях договор за съвместно ръководство за обучение по ал. 1 и спазване на нормативните уредби на съответните държави и на правилниците на съответните висши училища и научни организации.

(3) Условията за прием, съвместно ръководство, разпределение на периодите на мобилност на докторанта, защитата на дисертациите и издаването на диплома се определят в правилниците на висшите училища и научните организации, които подготвят и сключват рамкови договори за съвместно ръководство за обучение по ал. 1.

(4) За извършеното обучение по реда на ал. 1 българските и чуждестранните висши училища или научни организации, които провеждат съвместното обучение, издават обща диплома за образователната и научна степен „доктор" или отделни дипломи с отбелязване в тях на съвместното ръководство.

Чл. 6. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.)*(1)* (Изм. изцяло - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Образователната и научна степен „доктор" се придобива от лице с образователно-квалификационна степен „магистър" което отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3.

(2) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) За придобиване на образователната и научна степен „доктор" лицето по ал. 1 трябва да защити дисертационен труд при условията и по реда на този закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Дисертационният труд по ал. 2 трябва да съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Дисертационният труд се подготвя чрез редовно обучение, задочно обучение или самостоятелна подготовка в получила акредитация от НАОА докторска програма на висше училище или научна организация. Подготовката е възможна и в дистанционна форма на обучение.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) Приемането на редовни и задочни докторанти се извършва чрез конкурс, който се провежда не по-рано от един месец след изтичане на срока за подаване на документи по чл. 3, ал. 3.

(2) Кандидатите за докторанти на самостоятелна подготовка предлагат за обсъждане в съответната катедра, департамент или институт проект на дисертационния труд, разработен в основната му част, и библиография.

(3) Зачисляването на успешно издържалите конкурса кандидати, съответно на кандидатите с одобрени проекти по ал. 2, се извършва с решение на факултетен, съответно научен съвет на висшето училище или научната организация.

Чл. 8. (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.; изм., бр. 102 от 2022 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) Обучението на докторантите се осъществява по план при условията и по реда на Закона за висшето образование и правилника на съответното висше училище или научна организация, а на докторантите по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование - и в съответствие с условията на проекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г.) Редовната форма на обучение е с продължителност до три години, задочната и дистанционната - до 4 години, а обучението на докторантите на самостоятелна подготовка и на тези по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование е с продължителност до 5 години.

(3) По изключение, регламентирано в правилниците на съответното висше училище или научна организация, срокът може да бъде удължаван, но не повече от една година.

(4) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В срок от един месец след изтичането на срока по ал. 2 или 3 първичното звено предлага на факултетния, съответно научния съвет докторантът да бъде отчислен с право или без право на защита.

(5) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Факултетният, съответно научният съвет се произнася с решение по предложението на първичното звено на първото си заседание след заседанието на първичното звено по ал. 4.

(6) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Правото на защита може да бъде упражнено в срок, определен в правилника на съответното висше училище или на научната организация, но не по-късно от 5 години от решението на факултетния, съответно научния съвет по ал. 5.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 9 - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Научното жури за защита на дисертационен труд е в състав от пет лица, като най-малко трима са външни за висшето училище или научната организация. Най-малко един от членовете на журито трябва да бъде професор.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) До защита на дисертационен труд се допускат лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм. и доп., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) Членовете на журито изготвят две рецензии, най-малко една от които от външно лице, и три становища. Рецензиите и становищата задължително завършват с положителна или отрицателна оценка.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) В случаите по чл. 4, ал. 11 членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство или недостоверност на представените научни данни в дисертационния труд, представен за оценяване, в рецензиите и становищата си.

(3) (Обявена за противоконституционна относно израза „и английски" - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм. изцяло, бр. 101 от 2010 г.; предишна ал. 2, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Рецензиите и становищата се изготвят в срок до три месеца от определянето на журито и се публикуват заедно с автореферата на дисертацията на интернет страницата на висшето училище или на научната организация.

(4) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В случаите по ал. 2 научното жури се произнася с решение, което се приема с обикновено мнозинство

относно наличието или липсата на плагиатство. Решението се приема в срок не по-дълъг от 7 дни след изтичането на срока по ал. 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Кандидатът за придобиване на образователната и научна степен „доктор" не се допуска до защита на дисертационния труд, когато научното жури е приело решение за наличие на плагиатство в оценявания труд.

(6) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Решението на научното жури може да се оспори пред факултетния, съответно научния съвет по ред, определен в правилниците на висшето училище, съответно на научната организация.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В едномесечен срок след публикуването на рецензиите и становищата журито провежда открито заседание за защита на дисертацията на кандидат, който е допуснат, в съответствие с изискванията на чл. 9 и 10.

(2) За успешно защитена се смята дисертация, получила на защитата най-малко три положителни оценки, като всеки член от журито публично обявява своята оценка.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след връщането се обявява нова процедура за защита, която е окончателна.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Образователната и научна степен „доктор" се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

Чл. 12. (Обявен за противоконституционен - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; нов, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Научната степен „доктор на науките" се придобива от лице с образователна и научна степен „доктор", което отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3.

(2) За придобиване на научната степен „доктор на науките" лицето по ал. 1 трябва да защити дисертационен труд при условията и по реда на този закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) До защита на дисертационен труд се допускат лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Дисертационният труд по ал. 2 трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Дисертационният труд по ал. 2 се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователна и научна степен „доктор".

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Дисертационният труд и авторефератът се предлагат от кандидата за обсъждане в съответната катедра, департамент или институт.

Чл. 13. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) *(1)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Защитата на дисертационния труд за придобиване на научната степен „доктор на науките" се осъществява публично пред жури от седем хабилитирани лица, най-малко трима от които професори. Най-малко четирима от членовете на научното жури са външни лица за съответното висше училище или научна организация.

(2) За защитата се прилагат съответно разпоредбите на чл. 10 и 11. Трима от членовете на журито изготвят рецензии, останалите - становища. Две от рецензиите са от професори и най-малко една рецензия - от външно за висшето училище или научната организация лице.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) За успешно защитена се смята дисертация, получила на защитата най-малко четири положителни оценки, като всеки член от журито публично обявява своята оценка.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Научната степен „доктор на науките" се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) Образователната и научна степен „доктор" и научната степен „доктор на науките" се удостоверяват с диплома, издадена от съответното висше училище или научна организация, по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката.

(2) Дипломата по ал. 1 се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

Чл. 14а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) *(1)* При равни други условия лицата, придобили научна степен „доктор на науките", ползват предимство при заемане на академичните длъжности по този закон.

(2) За образователна и научна степен „доктор" или за научна степен „доктор на науките", свързана с изпълняваната работа, на лицата се изплаща допълнително месечно възнаграждение в размер, определен от Министерския съвет.

Глава трета
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ
(Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)
Раздел I
Общи положения

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Академичните длъжности се откриват във висши училища и в научни организации при условията и по реда, определени със закона и с техните правилници. С правилниците на висшите училища и научните организации могат да бъдат определени и допълнителни изисквания за заемане на академичните длъжности "главен асистент", „доцент" и „професор", отразяващи спецификата на отделните професионални направления.

(2) (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; нова, бр. 101 от 2010 г.) Академична длъжност се заема по трудово правоотношение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Преминаването от академична длъжност на същата академична длъжност в друго висше училище или научна организация може да се извършва и без конкурс, с избор по решение на приемащото висше училище или научна организация и при условия и по ред, определени с правилниците им. По същия ред може да се осъществи преминаване на същата или на съответна академична длъжност и от чуждестранно висше училище или научна организация, които са признати и акредитирани от съответните за чуждата държава компетентни органи.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Във висшите училища и факултети по изкуства и спорт за заемането на академични длъжности може да се кандидатства със специфични за съответната област художественотворчески и спортни постижения.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) При прекратяване на трудовия договор не по вина на хабилитираното лице се запазват всички лични права, произтичащи от съответната академична длъжност включително правото на участие в научни журита, определени по реда на този закон.

Чл. 16. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Лицата, заемащи академичните длъжности, подлежат на периодично атестиране не по-малко от един път на 5 години по ред, определен в Закона за висшето образование и правилниците на висшите училища и на научните организации.

Раздел II
Условия и ред за заемане на академичните длъжности „асистент" и „главен асистент"
(Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Висшите училища и научните организации назначават лица на длъжност „асистент" на срочен трудов договор при условията и по реда на Кодекса на труда.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) Академичната длъжност „главен асистент" се заема само от лице, което отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5 и притежава образователната и научна степен „доктор", която за специалностите от регулираните професии съответства на обявения конкурс, като за специалности от регулираните професии в професионално направление „Здравни грижи" академичната длъжност може да се заема и от лице, притежаващо образователна и научна степен „доктор" по специалност от регулираните професии в професионални направления „Медицина", „Дентална медицина", „Фармация" или „Обществено здраве".

(2) (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.) В медицинските университети или факултети и университетските болници, във висшите училища по изкуства и спорт или факултети, във военните висши училища, както и във висшите училища на Министерството на вътрешните работи длъжността „главен асистент" може да се заема от лица без придобита научна степен „доктор", когато това е предвидено в правилника на съответното висше училище.

(3) Академичната длъжност „главен асистент" се заема въз основа на конкурс и избор.

Чл. 19. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Кандидатите за участие в конкурса подават молба за допускане и следните документи:

1. автобиография;

2. диплом за образователната и научна степен „доктор";

3. медицинско свидетелство;

4. свидетелство за съдимост;

5. удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв;

6. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати.

7. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5, към която се прилагат необходимите доказателства, определени в този закон, в правилника за прилагането му и в правилниците на висшите училища или научните организации.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Конкурсът се провежда от петчленно научно жури. Най-малко двама от членовете на журито са външни за съответното висше училище или научна организация.

(2) Журито се определя не по-късно от два месеца след обявлението в „Държавен вестник".

Чл. 21. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) До участие в конкурса се допускат кандидатите, които отговарят на законовите изисквания включително на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 и на изискванията на висшето училище или научната организация по чл. 2б, ал. 5.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Всички кандидати се уведомяват писмено за резултата от процедурата по допускане в срок 14 дни след определяне на журито като на недопуснатите кандидати се съобщават мотивите за отказа.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) Конкурсът се провежда не по-късно от един месец от изпращането на съобщението по ал. 2. При провеждане на заключителното заседание кандидатите представят изложение по тема или теми от конспект, изготвен за обявения конкурс и предоставен им предварително. По преценка на научното жури представянето на кандидатите може да включва и писмено изложение или друго изложение или представяне, определено в правилника на висшето училище или на научната организация.

Чл. 22. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) Всеки член на журито оценява кандидатите поотделно въз основа на изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 и на изискванията на висшето училище или научната организация по чл. 2б, ал. 5. В случаите по чл. 4, ал. 11 членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство или недостоверност на представените научни данни в представените за оценяване публикации, като научното жури се произнася с решение, прието по реда на чл. 10, ал. 4, изречение първо. Решението на научното жури може да се оспори пред факултетния, съответно научния съвет.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Председателят на журито представя обобщен доклад-заключение в който се включва и решението по ал. 1 за резултатите от конкурса не по-късно от 7 дни след провеждането му до факултетния, съответно научния съвет на висшето училище или научната организация, с предложение за провеждане на избор.

(3) При повече от един кандидат, издържал конкурса, журито прави мотивирано предложение за избор в доклада си до съответния съвет.

Чл. 23. (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Факултетният, съответно научният съвет провежда избора не по-късно от 14 дни след предложението на журито. Редът и начинът за провеждане на гласуването при избора се определят в правилника на съответното висше училище или научна организация. Във висшите училища в гласуването участват само членовете на факултетния съвет, които са хабилитирани лица, и лицата, притежаващи образователната и научна степен „доктор" и/или научната степен „доктор на науките", а в научните организации - съответно членовете на научния съвет.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Кандидатите, които са се явили на конкурса, се уведомяват писмено за резултата от конкурса и избора в срок до 14 дни след заседанието на факултетния, съответно на научния съвет.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Избраните кандидати се назначават от ръководителя на висшето училище или научната организация до един месец от съобщението за избирането им.

Раздел III
Условия и ред за заемане на академичната длъжност „доцент"

(Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Изм. изцяло - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент" трябва да отговарят на следните условия:

1. (доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) да са придобили образователна и научна степен „доктор" която за специалностите от регулираните професии трябва да бъде от същата специалност като за специалности от регулираните професии в професионално направление „Здравни грижи" академичната длъжност може да се заема и от лице, притежаващо образователна и научна степен „доктор" по специалност от регулираните професии в професионални направления „Медицина", „Дентална медицина", „Фармация" или „Обществено здраве";

2. не по-малко от две години:

а) да са заемали академична длъжност „асистент", „главен асистент", или

б) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в същото или в друго висше училище или научна организация, или

в) да са упражнявали художественотворческа дейност, или

г) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

3. да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или доказателства за съответни на тях художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор" и за придобиването на научната степен „доктор на науките".

4. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) да отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5;

5. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове.

(2) Академичната длъжност „доцент" се заема въз основа на конкурс и избор.

(3) Конкурс за заемането на академичната длъжност „доцент" се открива, ако може да се осигури съответната преподавателска или изследователска натовареност съгласно съответния правилник на висшето училище или научната организация.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)Конкурсът се провежда от седемчленно научно жури. Най-малко трима от членовете на журито са външни за съответното висше училище или научна организация и най-малко трима са професори.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Кандидатите представят справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5, както и справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства, определени в този закон, правилника за неговото прилагане и правилниците на висшите училища и на научните организации.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) До оценяване се допускат лицата, които отговарят на условията на чл. 24, ал. 1, включително на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал 5.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В 14-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документи научното жури взема решение за допускане на кандидатите до оценяване и определя за допуснатите

кандидати двама рецензенти, от които поне единият заема академичната длъжност „професор". Останалите членове на журито изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор.

(4) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) В случаите по чл. 4, ал. 11 членовете на научното жури задължително дават становище относно наличието или липсата на плагиатство или недостоверност на представените научни данни в представените за оценяване публикации, като научното жури се произнася с решение, прието с обикновено мнозинство, не по-късно от изтичането на срока по чл. 27, ал. 1.

(5) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Решението на научното жури по ал. 4 може да се оспори пред факултетния, съответно научния съвет.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Обявена за противоконституционна относно израза „и английски" - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В срок до един месец преди заключителното заседание на научното жури на интернет страницата на съответното висше училище или на научната организация се публикуват изготвените от участниците в процедурата резюмета на трудовете им след защита на докторска дисертация, както и рецензиите и становищата на членовете на журито включително решението по чл. 26, ал. 4. Материалите се публикуват по реда на чл. 4, ал. 13.

(2) Научното жури провежда конкурса в срок до 6 месеца от обявлението в „Държавен вестник".

(3) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент" в съответствие с резултатите от справките по чл. 26, ал. 1. В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към тях въпроси от членовете на научното жури.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) При равни условия по чл. 26, ал. 1 научното жури взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на тези от следните допълнителни показатели, които са приложими за съответната област:

1. свързани с учебната дейност:

а) (изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) аудиторни и извънаудиторни занятия; нововъведения в методите на преподаване, осигуряване на занимания в практическа среда извън висшето училище или научната организация;

б) (отм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) ;

в) работа със студенти и докторанти, включително съвместна работа със студенти и докторанти в научноизследователски и художественотворчески проекти;

2. свързани с научноизследователската дейност:

а) (изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област;

б) (отм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) ;

в) (изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) приложени в практиката резултати от научни изследвания; изобретения и други продукти на интелектуалната собственост;

г) (отм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) ;

3. (доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) свързани с художественотворческата или спортната дейност:

а) (изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) участие в проекти; членство в творческа или спортна организация;

б) (доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) създаване на произведения на изкуството или спортни постижения с международно признание.

(5) (Предишна ал. 4; изм. изцяло - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) При научните специалности в областта на изкуствата вместо научноизследователската дейност може да се оценява художественотворческата дейност.

Чл. 27а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* Журито класира кандидатите с явно гласуване и ги предлага за избор от факултетния/научния съвет. Предложението до съвета се изготвя от председателя на научното жури и се подписва от всички членове в 7-дневен срок.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Факултетният, съответно научният съвет взема решение за избор на „доцент" по предложение на научното жури. Изборът включително начинът на гласуване се провежда при условия и по ред, определени с правилника на висшето училище или научната организация като изборът се извършва, не по-късно от един месец след получаване на предложението. Във висшите училища в гласуването участват само членовете на факултетния съвет, които са хабилитирани лица, и лицата, притежаващи образователната и научна степен „доктор" и/или научната степен „доктор на науките", а в научните организации - съответно членовете на научния съвет.

(3) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Факултетният, съответно научният съвет може с мотивирано решение да отхвърли направеното от научното жури предложение въз основа на направените изказвания.

Чл. 28. Избраният доцент изнася публична академична лекция пред академичната общност в съответното висше училище или научна организация.

Раздел IV
Условия и ред за заемане на академичната длъжност „професор"
(Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм. изцяло, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* Кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор" трябва да отговарят на следните условия:

1. (доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) да са придобили образователната и научна степен „доктор" която за специалностите от регулираните професии трябва да бъде от същата специалност като за специалности от регулираните професии в професионално направление „Здравни грижи" академичната длъжност може да се заема и от лице, притежаващо образователна и научна степен „доктор" по специалност от регулираните професии в професионални направления „Медицина", „Дентална медицина", „Фармация" или „Обществено здраве";

2. да са заемали академичната длъжност „доцент" в същото или в друго висше училище или научна организация не по-малко от две академични години или не по-малко от пет години:

а) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в същото или в друго висше училище или научна организация, или

б) да са упражнявали художественотворческа дейност, или

в) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;

3. да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или доказателства за съответни на тях

художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор", на научната степен „доктор на науките" и за заемане на академичната длъжност „доцент";

4. да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации, изобретения и други научни и научно-приложни разработки или художественотворчески постижения, които се оценяват по съвкупност.

5. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) да отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5;

6. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове.

(2) Ако кандидатите не са заемали академичната длъжност „доцент", те трябва да представят още един публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания или съответни на тях доказателства за художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор" и научната степен „доктор на науките".

(3) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Кандидатите представят справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5, и справка на оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства, определени в този закон, в правилника за неговото прилагане и правилниците на висшите училища и на научните организации.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Академичната длъжност „професор" се заема въз основа на конкурс и избор.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Конкурс за заемането на академичната длъжност „професор" се открива, ако може да се осигури съответната преподавателска или изследователска натовареност съгласно правилника на висшето училище или научната организация.

Чл. 29а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 29а - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Научното жури е в състав от седем членове - най-малко четирима от тях са професори и най-малко трима са външни лица. Изготвят се три рецензии и четири становища.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В случаите по чл. 4, ал. 11 се прилагат разпоредбите на чл. 26, ал. 4 и 5.

Чл. 29б. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) До оценяване се допускат лицата, които отговарят на условията на чл. 29, ал. 1 и 2, включително на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5.

(2) (Предишна ал. 1, изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор" в съответствие с изпълнение на постиженията, посочени в чл. 29, ал. 3.

(3) (Предишна ал. 2, изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) При равни условия по чл. 29, ал. 3 научното жури взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на тези от следните допълнителни показатели, които са приложими за съответната област:

1. свързани с учебната дейност:

а) (изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) аудиторни и извънаудиторни занятия - споделяне на опита в преподаването и курсовете и

супервизия и консултиране на колеги; осигуряване на занимания в практическа среда извън съответното висше училище или научна организация; преподаване по специалността на чужд език;

б) (отм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) ;

в) дейност със студенти и докторанти, включително ръководство на докторанти, назначени на преподавателски позиции във висше училище или научна организация;

2. свързани с научноизследователската дейност:

а) (изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) ръководство на научноизследователски проекти; създаване на научна група от преподаватели; членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област; авторитетни отзиви; създаване на ново направление в науката; създадена научна школа; изнасяне на лекции в чуждестранни университети;

б) приложени в практиката резултати от научни изследвания; изобретения и рационализации;

в) (отм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) ;

3. (доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) свързани с художественотворческата или спортната дейност:

а) (доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) членство в творческа организация; създадена творческа школа; изнасяне на лекции в чуждестранни университети; художествено-творчески или спортни изяви, включително творчески или спортни изяви на международно признати форуми;

б) създаване на произведения на изкуството с международно признание.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) При научните специалности в областта на изкуствата научноизследователската дейност може да се замести с художественотворческа дейност.

Чл. 29в. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 17 от 2020 г.) *(1)* (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Факултетният, съответно научният съвет може да се произнася по процедури за заемане на академичната длъжност „професор" само ако поне една трета от състава на съвета с право на глас е от лица, заемащи академичната длъжност „професор" или притежаващи научната степен „доктор на науките".

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; отм., бр. 17 от 2020 г.).

(3) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) При невъзможност да се изпълни условието по ал. 1 за участие в конкретната процедура за заемане на академичната длъжност „професор" могат да бъдат привличани и външни членове, които отговорят на изискванията на ал. 1.

(4) (Предишен текст на чл. 29в - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) За неуредените въпроси относно реда за заемане на академичната длъжност „професор" се прилагат съответно разпоредбите на раздел III.

Глава четвърта
КОНТРОЛ

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; нова, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Министърът на образованието и науката осъществява контрол върху откритите и неприключили процедури за придобиване на научна степен, както и за заемане на академични длъжности относно съответствието им с изискванията на този закон, правилника за прилагането му и правилниците на висшите училища, съответно на научните организации.

(2) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Контролът се осъществява чрез проверки по собствена инициатива или по сигнал на заинтересовано лице, като обхваща:

1. нарушения при провежданите процедури;

2. конфликт на интереси при формирането на съставите на научните журита по реда на този закон;

3. наличие на плагиатство в дисертационните трудове и представените за оценяване публикации;

4. недостоверност на представените научни данни.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Сигналът по ал. 2 трябва да съдържа името, адреса и подписа на подателя, описание на нарушенията, както и посочване на доказателствата, които го подкрепят. Срокът за подаване на сигнала е до приключване на съответната процедура.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В тридневен срок от постъпване на сигнала по ал. 2 министърът на образованието и науката издава заповед за извършване на проверка, която включва:

1. проверка относно допустимостта на сигнала в съответствие с изискванията по ал. 2 и 3;

2. проверка по същество на сигнала относно спазване изискванията на този закон, правилника за прилагането му и правилниците на висшите училища и научните организации, включително и за наличието на плагиатство в представения в съответната процедура дисертационен труд и/или публикации, недостоверност на представените научни даннии/или конфликт на интереси при формирането на съставите на научните журита по реда на този закон.

(5) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Проверката по ал. 4, т. 1 се извършва от комисия, която включва задължително правоспособен юрист и експерт, отговарящ за дейността на висшите училища и научните организации. В 7-дневен срок от назначаването на комисията същата се произнася с мотивирано становище относно допустимостта на сигнала.

(6) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Когато комисията по ал. 5 изрази становище, че сигналът е допустим, министърът на образованието и науката в тридневен срок от получаване на становището възлага на Комисията по академична етика да извърши проверката по ал. 4, т. 2.

(7) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В случаите по ал. 2, т. 1 и 2 проверката се извършва от Комисията по академична етика по ред, определен в правилника за прилагане на закона.

(8) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) В случаите по ал. 2, т. 3 и 4 в 14-дневен срок Комисията по академична етика определя за конкретната процедура не по-малко от трима арбитри, които са хабилитирани лица от регистъра по чл. 2а, които:

1. (изм. - ДВ, бр. 56 от 2022 г.) са хабилитирани в български висши училища или научни организации, с резултати в съответната специалност и/или професионално направление за обявения конкурс или тема на дисертационен труд, а при невъзможност - в съответната научна област и/или учени от чуждестранни висши училища или научни организации с резултати в съответната специалност и/или професионално направление, и/или научна област;

2. не са участвали в съответната процедура в друго качество;

3. нямат конфликт на интереси с лицето, посочено в сигнала по ал. 2;

4. нямат конфликт на интереси с лице, подало сигнала по ал. 2.

(9) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Комисията по академична етика се произнася в срок до 30 дни с доклад до министъра на образованието и науката относно наличието или липсата на нарушения по ал. 2, т. 1 - 4. Докладът при

нарушения по ал. 2, т. 3 и 4 се изготвя въз основа на становищата на всеки един от арбитрите.

(10) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В случаите на необходимост министърът на образованието и науката със заповед може да удължи срока по ал. 9, но за не повече от 30 дни.

(11) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Преди да се произнесе в случаите по ал. 2, т. 2, 3 и 4, Комисията по академична етика дава възможност на кандидата, представил оценявания труд, предмет на проверката, съответно на лицето, посочено в сигнала за наличие на конфликт на интереси, да изрази своето становище.

(12) (Предишна ал. 5, изм. и доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) Членовете на Комисията по академична етика обсъждат приложените към сигнала по ал. 2 доказателства, както и всички доказателства, представени от лицата по ал. 11. Проверката завършва с доклада по ал. 9, който съдържа и констатации за редовността на всеки отделен етап на процедурата.

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* Създава се Комисия по академична етика към министъра на образованието и науката за разглеждане на сигналите, отправени до него относно нарушения при провежданите процедури за присъждането на научни степени или заемането на академични длъжности, както и относно сигнали за наличието на плагиатство в дисертационните трудове и представените за оценяване публикации, недостоверност на представените научни данни, конфликт на интереси при формирането на съставите на научните журита по реда на този закон.

(2) Комисията по академична етика осъществява дейността си в съответствие с този закон и по правилник, издаден от министъра на образованието и науката.

(3) Комисията по академична етика се състои от петима членове, един от които е правоспособен юрист. Председателят и трима от членовете са представители на четирите научни области, които са предложени от висшите училища, научните организации, неправителствените организации на учените и социалните партньори. Те са хабилитирани лица, включени в регистъра по чл. 2а, притежаващи образователна и научна степен „доктор" и най-малко 10-годишен стаж по специалността.

(4) Положението на председател и на член на Комисията по академична етика е несъвместимо със заемане на длъжностите ректор, заместник-ректор, декан и/или директор на филиал във висше училище, съответно председател, заместник-председател и директор на институт на Българската академия на науките и Селскостопанската академия.

(5) Председателят или член на Комисията по академична етика се освобождава:

1. при постъпване на негово писмено заявление;

2. при системно неизпълнение на задълженията;

3. при фактическа невъзможност да изпълнява длъжността, продължила повече от 6 месеца;

4. при несъвместимост с длъжностите и изискванията по ал. 4;

5. при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси;

6. по решение на министъра на образованието и науката.

(6) Решението за освобождаване на председател или на член на Комисията по академична етика се взема от министъра на образованието и науката.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Министърът на образованието и науката може да изисква информация и документи от висшите училища или научните организации във връзка с контролираните процедури в тридневен срок от изтичането на срока по чл. 30, ал. 6.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В случай на констатирано нарушение министърът на образованието и науката има право да спре защитата на

дисертацията, съответно конкурса или избора на главен асистент, доцент и професор. В заповедта за спиране се определя срок за отстраняване на нарушението и се съобщава на висшето училище или на научната организация.

(3) Спирането е еднократно и за срок до един месец.

(4) Висшето училище или научната организация са длъжни да отстранят констатираните нарушения и да представят доказателства за това в срока по ал. 2.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се възобновяват със заповед на министъра на образованието и науката, ако нарушенията са отстранени.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Когато са налице условията по ал. 4 и министърът не издаде заповед за възобновяване след изтичане на едномесечния срок от спирането, процедурата може да се възобнови от ректора на висшето училище, съответно от ръководителя на научната организация.

(7) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В случаи на констатирано нарушение от Комисията по академична етика и при неотстраняване на нарушенията по чл. 30, ал. 2, т. 1 и 2, при непредставяне на съответните доказателства в срока по ал. 4, както и при наличие на плагиатство в дисертационните трудове и представените за оценяване публикации или недостоверност на представените научни данни, министърът на образованието и науката издава заповед за прекратяване на съответната процедура.

(8) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) При системни нарушения при провеждане на процедурите за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности, както и при неизпълнение на заповедите по ал. 2 за отстраняване на констатирани нарушения в провежданите процедури, министърът на образованието и науката предлага отнемане на програмната акредитация на съответните докторски програми на висшето училище или научната организация.

Чл. 32. (Изм. изцяло - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) Актовете на органите за управление на висшето училище, съответно на научната организация за заемане на академичните длъжности и актовете за присъждане на научни степени могат да се оспорят по административен ред пред министъра на образованието и науката за нарушения по чл. 30, ал. 2, т. 1 - 4.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Производството пред министъра на образованието и науката започва по жалба на заинтересованото лице, подадена чрез висшето училище или научната организация в 14-дневен срок от уведомяването за приетитие актове по ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Ректорът на висшето училище, съответно ръководителят на научната организация може сам да отмени оспорения акт по ал. 1, след като получи становище по жалбата от факултетния, съответно научния съвет. Становището се приема по ред, определен в правилниците на висшите училища, съответно на научните организации.

(4) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В случай че ректорът, съответно ръководителят на научната организация не отмени оспорения акт по ал. 1, той изпраща жалбата и цялата документация със свое становище до министъра на образованието и науката в 14-дневен срок от получаването на жалбата.

(5) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В едномесечен срок от получаването на документите по ал. 4 министърът на образованието и науката организира проверка по реда на чл. 30, ал. 4 - 12.

(6) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В срока по чл. 30, ал. 9 Комисията по академична етика приема мотивиран доклад, който изпраща на министъра на образованието и науката. В своя доклад комисията предлага да се:

1. потвърди оспорения акт на висшето училище или научната организация, или

2. отмени оспорения акт, като той се изпрати за разглеждане в нова процедура от друг състав на научното жури.

(7) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Министърът на образованието и науката издава заповед в съответствие с предложението в доклада по ал. 6, с която потвърждава или отменя оспорения по административен ред акт на висшето училище или научната организация за заемане на академични длъжности или за придобиване на образователната и научна степен „доктор" или научна степен „доктор на науките".

(8) (Предишна ал. 1, изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Всички актове на органите на висшето училище, на научната организация за придобиването на научна степен или за заемането на академичните длъжности по реда на този закон, както и заповедите на министъра на образованието и науката, издавани във връзка с осъществяването на правомощията му по глава четвърта, могат да се обжалват пред съда при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Обжалването на актовете по ал. 8 не спира изпълнението им.

(10) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) При наличие на някои от основанията по чл. 99 от Административнопроцесуалния кодекс, свързани с нарушения по чл. 30, ал. 2, т. 1 - 4, за влезли в сила актове за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности по реда на този закон, производствата по съответните процедури могат да бъдат възобновени по реда на глава седма от Административнопроцесуалния кодекс, като проверката се извърша от Комисията по академична етика по реда на чл. 30, ал. 5 - 12. Сигналите се подават след узнаване от заинтересованите лица за извършените нарушения по чл. 30, ал. 2, т. 1 - 4.

Чл. 33. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) При установяване на конфликт на интереси при съставянето на научните журита по реда на този закон, съответните лица нямат право да участват като членове на научно жури в продължение на три години, считано от датата на влизане в сила на акта за установяване на конфликт на интереси.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; отм., бр. 101 от 2010 г.)

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2010 г.; изм., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; доп., бр. 56 от 2022 г.) *(1)* Освобождава се от академична длъжност лице:

1. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) когато бъде доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове, въз основа на които е придобило или е участвало в процедура за придобиване на научна степен, или е заело или е участвало в конкурс за заемане на академична длъжност;

2. (обявена за противоконституционна - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; нова, бр. 101 от 2010 г.) което в качеството си на член на жури или на факултетен/научен съвет е дало становище в резултат на извършено от него престъпление, установено с влязла в сила присъда.

3. което е получило отрицателна оценка при две последователни атестации.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В случаите по ал. 1, т. 1 се отнема и научната степен, придобита по реда на този закон, с която е свързано нарушението.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Отнемането на научна степен и освобождаването от длъжност се извършват от ректора на висшето училище по реда на Закона за висшето образование и правилника на висшето училище,

съответно от ръководителя на научната организация по ред, определен в правилника на съответната организация.

(4) (Изречение второ обявено за противоконституционно - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; отм., бр. 101 от 2010 г.; нова, бр. 56 от 2022 г.) В случаите по ал. 1, т. 1 и ал. 2 ректорът на висшето училище или ръководителят на научната организация е длъжен да прекрати трудовото правоотношение за заеманата академична длъжност и да отнеме придобитата научна степен в едномесечен срок от уведомяването си за акта за установяване на плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; нова, бр. 56 от 2022 г.) В случаите по ал. 1, т. 1, ако лицето не заема академична длъжност, се отнема придобитата научна степен от ректора на висшето училище или от ръководителя на научната организация, които са я присъдили.

Чл. 36. (Изм. изцяло - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) При освобождаването от академична длъжност по чл. 35, ал. 1, т. 1 и 2 и отнемането на научна степен по чл. 35, ал. 2 всички лични права на лицето, произтичащи от научната степен и академичната длъжност, се смятат за отменени.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1.(Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.; доп., бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) По смисъла на този закон:

1. „висши училища и научни организации" включват всички висши училища, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, научни организации, университетски болници, институти и други, получили акредитация от НАОА;

2. „докторска програма" е акредитирана програма на висше училище или научна организация в област на висшето образование за провеждане на обучение на докторанти.

2а. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Конфликт на интереси" е налице, когато член на жури или свързани с него лица имат частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на неговите правомощия или задължения във връзка с участието му в съответната процедура.

3. (нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) "частен интерес" е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за член на жури или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение;

4. (нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) "облага" е всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на привилегия или почести, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност (включително академична длъжност), дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие;

5. (нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) "свързани лица" са съпрузите или лицата, които се намират във фактическо съжителство, роднините по права линия, по съребрена линия - до втора степен включително, и роднините по сватовство - до втора степен включително, както и физически и юридически лица, с които лицето се намира в икономически или политически зависимости, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност и обективност;

6. (нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) "първично звено" е катедра във факултет на висше училище или съответна на нея структура в научна организация.

7. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Плагиатство" е представяне за собствени на трудове, които изцяло или частично са написани или създадени от другиго, или използването на публикувани от другиго научни резултати,

без позоваване или цитиране в процедурите за придобиване на научни степени или за заемане на академични длъжности.

8. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Единни държавни изисквания" са правилата за провеждане на процедурите по този закон, редът за контрол върху тях и минималните национални изисквания по професионални направления за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности, определени в този закон и в правилника за прилагането му.

9. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Реферирани и индексирани издания" са издания, в които статиите се публикуват след анонимно рецензиране и които са част от международното изследователско пространство, като са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

10. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Монография" е публикувано научно издание, което съдържа пълно и всестранно изследване на определен предмет, проблем или личност, написано от един или от няколко автори, придържащи се към един и същ възглед. Монографията е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание, който има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава ISBN и ев обем не по-малък от 100 стандартни страници с 1800 знака на страница. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове.

11. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Глава от книга" е обособено подразделение от основния текст на научен труд, който има научен редактор и/или научни рецензенти, и в което се разглежда отделен проблем или въпрос от общата тема, дефиниран в заглавието или означен с номер, публикуван в непериодично научно издание, което притежава съответно ISSN или ISBN. Тя може да бъде от един или от няколко автори.

12. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Студия" е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се разглеждат определени аспекти от проблеми и въпроси, има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 20 до 99 стандартни страници с 1800 знака на страница.

13. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Обзор" е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се прави критичен преглед на публикуваната литература по определен научен проблем, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 10 до 99 стандартни страници с 1800 знака на страница.

14. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Статия" е публикуван научен труд, отговарящ на изискванията по т. 12, който съдържа описание на оригинални научни изследвания и е в обем до 20 стандартни страници с 1800 знака на страница.

15. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Цитат" е позоваване на научна публикация на автора в друга научна публикация или патент. Позоваването на една публикация се счита за едно цитиране, независимо на колко места в текста е извършено.

16. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Автоцитат" е цитат, при който цитираната и цитиращата публикация имат поне един общ автор.

17. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Недостоверност на представените научни данни" е умишлено използване на неистински и/или манипулирани изходни данни при създаването на научен труд.

18. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Хабилитирани лица" са:

а) лицата, които заемат или са заемали академичните длъжности „доцент" или „професор", с изключение на лицата по чл. 36;

б) лицата, придобили научно звание „доцент", съответно „старши научен сътрудник II степен" или „професор", съответно „старши научен сътрудник I степен" по смисъла на отменения Закон за научните степени и научните звания.

19. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Факултетен съвет" е органът по чл. 26, ал. 2 от Закона за висшето образование.

20. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Научен съвет" е органът, съставен от хабилитирани лица и определен в устройствените актове на научните организации или на висшите училища.

21. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Заинтересовано лице" е всяко лице, което е придобило научна степен в съответното професионално направление или е хабилитирано лице по т. 18.

§ 2. (Обявен за противоконституционен - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.) В съответния правилник на висшето училище или научна организация може да се предвиди и по-голям нечетен брой на членове на научното жури при запазване на законоустановените съотношения.

§ 2а. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) В показателите по чл. 2б, ал. 2 могат да бъдат включвани публикации и цитати в издания с научно рецензиране, които не са реферирани и индексирани, като статиите и цитатите са приведени към статии и цитати в реферирани и индексирани издания чрез съответни числови стойности на съответствие.

§ 2б. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) При прилагането на чл. 24, ал. 1, т. 3 в отделни професионални направления, съобразно тяхната специфика, може да се допуска само монографичен труд без приравняването му към равностойни публикации в специализирани научни издания.

§ 3. (Обявен за противоконституционен - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.) *(1)* Самостоятелните колежи не могат да провеждат процедури за заемане на академични длъжности.

(2) Процедурите за заемане на академични длъжности по ал. 1 се провеждат от висше училище или научна организация, които извършват обучение в същата област на висшето образование, въз основа на сключен договор със съответния самостоятелен колеж.

§ 3а. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Решенията, свързани с провеждане на процедурите за заемане на академични длъжности по реда на този закон във филиалите и основните звена на висшите училища с изключение на факултетите, се приемат от академичния съвет на съответното висше училище.

§ 3б. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2021 г.) *(1)* Академични длъжности по този закон може да се откриват в научните групи към музеите по чл. 28, ал. 4 от Закона за културното наследство.

(2) Процедурите за заемане на академични длъжности по ал. 1 се провеждат при условията и по реда на този закон от Българската академия на науките, като съответната академична длъжност се заема по трудово правоотношение в научната група към съответния музей.

§ 4. *(1)* Всички обявления в интернет страница по този закон съдържат и дата на публикуване. Датата трябва да съвпада с датата на публикуване в „Държавен вестник". Когато информацията се публикува само в интернет страница, за достоверността на съдържанието и датата се съставя протокол, подписан от председателя на научното жури, съответно от факултетния или научния съвет и от поне един кандидат в процедурата.

(2) При провеждане на процедури по този закон, съдържащи класифицирана информация, заседанията на съответните органи са закрити и се прилагат изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

§ 4а. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* Министърът на образованието и науката чрез Националния център за информация и документация поддържа Списък на съвременни български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, както и извършва съответните справки относно чуждестранните научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

(2) Министърът на образованието и науката чрез Националния център за информация и документация създава и поддържа Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране.

§ 4б. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) Военните академии и висшите военни училища прилагат разпоредбите на този закон, доколкото друго не е предвидено в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

§ 4в. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.; изм., бр. 56 от 2022 г.) Сигнали за наличието на плагиатство и/или недостоверност на представените научни данни по отношение на приключили процедури по придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности по реда на този закон, както и за придобиване на научни степени и научни звания по реда на отменения Закон за научните степени и научните звания се разглеждат и проверяват от Комисията по академична етика по реда на чл. 30, ал. 5 - 12 от този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5.(Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) *(1)* Законът за научните степени и научните звания (обн., ДВ, бр. 36 от 1972 г.; изм., бр. 43 от 1975 г., бр. 12 от 1977 г., бр. 61 от 1981 г., бр. 94 от 1986 г., бр. 10 от 1990 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 112 от 1995 г., бр. 28 от 1996 г. и бр. 54 от 2000 г.) се отменя.

(2)(Доп. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Всички права на лицата, като заплащане, предимство при участие в конкурси и други, свързани с научните степени и научните звания, придобити при условията и по реда на отменения Закон за научните степени и научните звания, се запазват.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Трудовите правоотношения на лицата по ал. 2, които към влизането в сила на този закон заемат научно-преподавателска или научна длъжност и притежават научна степен, получена съгласно отменения Закон за научните степени и научните звания, се запазват на следните академични длъжности:

1. за „асистент", „старши асистент" и „главен асистент", съответно „научен сътрудник" I, II и III степен - на академичната длъжност „главен асистент";

2. за „доцент", съответно „старши научен сътрудник II степен" - на академичната длъжност „доцент";

3. за „професор", съответно „старши научен сътрудник I степен" - на академичната длъжност „професор".

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Трудовите правоотношения на лицата по ал. 2, които към влизането в сила на този закон заемат научно-преподавателска или научна длъжност, но не притежават научна степен, получена съгласно отменения Закон за научните степени и научните звания, се запазват на следните академични длъжности:

1. за „асистент", съответно „научен сътрудник" III степен - на академичната длъжност „асистент";

2. за „старши асистент" и „главен асистент", съответно „научен сътрудник" II и I степен - на академичната длъжност „главен асистент";

3. за „доцент", съответно „старши научен сътрудник II степен" - на академичната длъжност „доцент";

4. за „професор", съответно „старши научен сътрудник I степен" - на академичната длъжност „професор".

(5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)Лицата по ал. 4, т. 2 се преназначават на академичната длъжност „асистент", ако в срок до 4 години от влизането в сила на този закон не придобият образователна и научна степен „доктор".

(6)(Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Лицата, придобили научни степени и звания при условията и по реда на отменения Закон за научните степени и научните звания, запазват научните си звания и научните степени и след като престанат да заемат научни или академични длъжности.

§ 6.(Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Висшите училища и научните организации са длъжни да осигурят на лицата, заварени на длъжностите "асистент", "старши асистент" и "главен асистент", съответно "научен сътрудник" III, II и I степен, които не притежават образователна и научна степен "доктор, условия за зачисляване за придобиване на образователна и научна степен "доктор в самостоятелна подготовка.

§ 7. (Обявен за противоконституционен - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; нов, бр. 101 от 2010 г.) Лицата, придобили научна степен „доктор на науките" при условията и по реда на отменения Закон за научните степени и научните звания, запазват всички права, произтичащи от придобитата научна степен, и могат да заемат академичните длъжности по този закон и без да притежават образователна и научна степен "доктор".

§ 8.(Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) *(1)* (Изм. изцяло - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) Закрива се Висшата атестационна комисия на 31 март 2011 г. Специализираните научни съвети продължават дейността си до 28 февруари 2011 г., като за този срок се удължават изтеклите им мандати.

(2) Активите, пасивите и архивът на Висшата атестационна комисия преминават към Министерството на образованието, младежта и науката.

(3) Министерският съвет в срока по ал. 1 определя ликвидационна комисия.

(4) Ликвидационната комисия извършва ликвидацията на закритата Висша атестационна комисия в срок три месеца от определянето й.

(5) Разходите по ликвидацията са за сметка на утвърдените средства на закритата Висша атестационна комисия по бюджета й, както и по бюджета на Министерството на образованието и науката.

(6) Правоотношенията с председателя, заместник-председателя и научния секретар, както и с членовете на Президиума и на научните комисии на закритата Висша атестационна комисия се прекратяват от министър-председателя, а трудовите правоотношения с останалите служители от администрацията на Висшата атестационна комисия - от министъра на образованието, младежта и науката.

§ 9. (Изм.- ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.) *(1)* Откритите и неприключили към влизането в сила на закона процедури пред Висшата атестационна комисия се довършват при досегашните условия и ред в срока по § 8, ал. 1. За открити процедури се смятат тези, по които има избрани рецензенти или е платена такса.

(2) (Обявена за противоконституционна в частта относно израза "единните държавни изисквания по смисъла на чл.1, ал.3 - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.) В двумесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет приема правилник за неговото прилагане.

§ 9а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) *(1)* Откритите до влизането в сила на § 9, ал. 1 и неприключили до влизането в сила на този закон процедури за заемане на академичната длъжност „асистент", в които участват кандидати с образователната и научна степен „доктор", се довършват по досегашния ред.

(2) Когато в процедурите по ал. 1 не участват кандидати с образователната и научна степен „доктор", те могат да бъдат прекратени след решение на Академичния съвет.

(3) Откритите до влизането в сила на § 9, ал. 1 и неприключили до влизането в сила на този закон процедури за заемане на академичната длъжност „главен асистент", в случаите когато в тях не участват кандидати с образователната и научна степен „доктор", се прекратяват.

(4) Конкурсите за доцент, старши научен сътрудник II степен, професор и старши научен сътрудник I степен, обявени по реда на отменения Закон за научните степени и звания, извън случаите по § 9, ал. 1, се довършват по реда на този закон без публикуване на ново обявление в „Държавен вестник", като кандидатите допълват подадените от тях документи съгласно изискванията на този закон.

§ 9б. (Нов - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) *(1)* Когато дипломата за научна степен или свидетелството за научно звание, издадени по реда на чл. 34, буква „е" от отменения Закон за научните степени и научните звания, са изгубени, унищожени, повредени или са станали негодни за употреба, Националният център за информация и документация към министъра на образованието и науката издава удостоверение, което задължително съдържа трите имена на лицето, придобитата от него научна степен или научно звание, научната специалност, датата и номера на дипломата или свидетелството.

(2) Удостоверението по ал. 1 се издава по заявление на лицето и при наличие на документация, от която е видно, че изгубеният, унищоженият, повреденият или станалият негоден за употреба документ е бил издаден.

(3) Удостоверенията по ал. 1 се издават по образец, утвърден от министъра на образованието и науката.

(4) Притежателите на удостоверение по ал. 1 ползват правата на притежателите на диплома за научна степен или свидетелство за научно звание, издадени по реда на чл. 34, буква „е" от отменения Закон за научните степени и научните звания.

§ 10. (Обявен за противоконституционен - ДВ, бр. 81 от 2010 г. - Решение № 11 от 05.10.2010г. на КС на РБ по к. д. № 13/2010 г.) В едномесечен срок от влизането в сила на правилника за прилагане на закона висшите училища и научните организации изготвят и приемат правилници за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности. Правилникът се приема от Академичния съвет на висшето училище или от съответния ръководен орган на научната организация.

§ 11. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

§ 12. В Закона за висшето образование (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм., бр. 28 от 1996 г., бр. 56 от 1997 г.; попр., бр. 57 от 1997 г.; изм., бр. 58 от 1997 г., бр. 60, 66, 111 и 113 от 1999 г., бр. 54 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 40 и 53 от 2002 г., бр. 48 и 70 от 2004 г., бр. 77, 83 и 103 от 2005 г., бр. 30, 36, 62 и 108 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 13, 43 и 69 от 2008 г. и бр. 42, 74 и 99 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 48:

а) в ал. 1, т. 2 думите „старши асистент" се заличават;

б) алинея 3 се изменя така:

„(3) Академичните длъжности „асистент", „главен асистент", „доцент" и „професор" се заемат при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на правилниците на висшите училища."

2. Член 49 се отменя.

3. В чл. 50, ал. 2 думата „три" се заменя с „два".

4. В чл. 77, ал. 3 думата „две" се заменя с „едно".

5. В чл. 87, ал. 4 думите „както и с участието в научни комисии и в Президиума на Висшата атестационна комисия" се заличават.

6. Навсякъде думите „Закона за научните степени и научните звания" се заменят със „Закона за развитието на академичния състав в Република България".

§ 13. В Закона за обществените библиотеки (обн., ДВ, бр. 42 от 2009 г.; изм., бр. 74 от 2009 г.) в чл. 20 думите „Закона за научните степени и научните звания" се заменят със „Закона за развитието на академичния състав в Република България".

§ 14. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88, 113 и 114 от 1999 г., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 51 от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 31, 53 и 59 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г. и бр. 36, 41, 99 и 101 от 2009 г.) в чл. 80, ал. 1, т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „които са специалисти в областта на медицината, биологията, химията и физиката и другите немедицински специалности".

§ 15. В едномесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет внася в Народното събрание проекти на закони за изменение и допълнение на законите, чиито разпоредби трябва да бъдат приведени в съответствие с този закон.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 15 април 2010 г. и на 13 май 2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: Цецка Цачева

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ДВ, бр. 101 от 2010 г.)

§ 59. *(1)* В срок до един месец от влизането в сила на този закон Министерският съвет изменя и допълва правилника по § 9, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби.

(2) В едномесечен срок от влизането в сила на изменението и допълнението на правилника по ал. 1 висшите училища и научните организации привеждат своите правилници в съответствие с изискванията на този закон и правилника за неговото прилагане.

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение на Закона за младежта (ДВ, бр. 68 от 02.08.2013 г., в сила от 02.08.2013 г.)

§ 7. В Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн., ДВ, бр. 38 от 2010 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 81 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.) навсякъде думите „министърът на образованието, младежта и науката", „министъра на образованието, младежта и науката" и „Министерството на образованието, младежта и науката" се заменят съответно с „министърът на образованието и науката", „министъра на образованието и науката" и „Министерството на образованието и науката".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ДВ, бр. 30 от 03.04.2018 г., в сила от 05.05.2018 г.)

§ 40. Откритите и незавършили до влизането в сила на този закон процедури за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се довършват при досегашните условия и ред.

§ 41. Всички материали по приключилите до влизането в сила на този закон процедури, проведени при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България, се публикуват на публичен достъп на

интернет страницата на съответното висше училище или научна организация по реда на чл. 4, ал. 13.

§ 42. В срок до два месеца от влизането в сила на този закон:

1. Министерският съвет изменя и допълва:

а) правилника по чл. 2б, ал. 3;

б) класификатора на областите на висше образование и професионалните направления;

2. министърът на образованието и науката:

а) издава наредбата по чл. 2а, ал. 10;

б) изменя и допълва правилника за устройството и дейността на Националния център за информация и документация;

в) издава правилника за дейността на Комисията по академична етика и определя състава й при спазване изискванията на този закон;

г) създава Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране.

§ 43. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон висшите училища и научните организации:

1. привеждат своите правилници в съответствие с изискванията на този закон и с правилника за прилагането му;

2. приемат Европейската харта за изследователи, Кодекса за поведение при подбор на изследователи и Етичен кодекс.

§ 44. *(1)* Националният център за информация и документация към министъра на образованието и науката формира регистъра по чл. 2а от електронната база данни за защитените дисертационни трудове и за хабилитираните лица в Република България, която се привежда в съответствие с изискванията на този закон в срок до 6 месеца от влизането му в сила.

(2) В срока по ал. 1 висшите училища, научните организации или лицата по чл. 2а, ал. 7 подават справки, съответно декларации за обстоятелствата по чл. 2а, ал. 5 и за съответствието с минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, в които се посочват и индивидуалните числови стойности на наукометричните показатели, отразяващи научните им постижения и/или показателите, отразяващи постиженията им в художествено-творческата или спортната дейност, както и показателите, които отразяват академичните постижения в преподавателската дейност.

(3) До изпълнение на задълженията по ал. 2 съставът на научните журита по чл. 4, ал. 4 се формира по досегашния ред.

(4) Лицата, които в срока по ал. 2 не отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, се вписват в регистъра по чл. 2а след представяне на доказателства, че са постигнали съответствие с тях.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за защита на личните данни (ДВ, бр. 17 от 26.02.2019 г.)

§ 101. В Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн., ДВ, бр. 38 от 2010 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 81 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г., бр. 68 от 2013 г. и бр. 30 от 2018 г.) в чл. 2а, ал. 6 думите „Закона за защита на личните данни" се заменят с „изискванията за защита на личните данни".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за висшето образование (ДВ, бр. 17 от 25.02.2020 г.)

§ 74. В Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн., ДВ, бр. 38 от 2010 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 81 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 30 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г.) в чл. 29в ал. 2 се отменя.

Разпоредби към ЗАКОН за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците (Загл. изм. - ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)
(ДВ, бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., прилага се до отмяна на извънредното положение; изм. и прилагането до края на извънредното положение отменено, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)

§ 24. Сроковете, установени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и в Закона за висшето образование, които са започнали да текат преди влизането в сила на този закон, спират да текат до отмяната на извънредното положение.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за здравето
(ДВ, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)

§ 12. В Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. (обн., ДВ, бр. 28 от 2020 г.; изм., бр. 34 и 38 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В наименованието на закона накрая се добавя „и за преодоляване на последиците".

18. В преходните и заключителните разпоредби:

...

л) в § 52 думите „и се прилага до отмяна на извънредното положение" се заличават.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за признаване на професионални квалификации
(ДВ, бр. 21 от 12.03.2021 г.)

§ 23. В Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн., ДВ, бр. 38 от 2010 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 81 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 30 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г. и бр. 17 от 2020 г.) в допълнителните разпоредби се създава § 3б:

„§ 3б. (1) Академични длъжности по този закон може да се откриват в научните групи към музеите по чл. 28, ал. 4 от Закона за културното наследство.

(2) Процедурите за заемане на академични длъжности по ал. 1 се провеждат при условията и по реда на този закон от Българската академия на науките, като съответната академична длъжност се заема по трудово правоотношение в научната група към съответния музей."

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за висшето образование
(ДВ, бр. 56 от 19.07.2022 г.)

§ 22. В Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн., ДВ, бр. 38 от 2010 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 81 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 30 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г., бр. 17 от 2020 г. и бр. 21 от 2021 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2а:

а) в ал. 6 се създава изречение второ: „Националният център за информация и документация получава безвъзмездно по служебен път чрез средата за междурегистров обмен, поддържана от министъра на електронното управление, данни за физическите лица по чл. 25 от Закона за гражданската регистрация, поддържани от Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството, в обхват, необходим за воденето и поддържането на регистъра по ал. 1.";

б) в ал. 7 се създава изречение трето: „Прекратяването на академичната и научноизследователската дейност поради смърт или освобождаването от академична длъжност на основание чл. 35, ал. 1, както и отнемането на научната степен по реда на чл. 35, ал. 2 се отбелязват в регистъра служебно."

2. В чл. 3:

а) в ал. 1 в изречение първо думите „в акредитираните от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) професионални направления и специалности" се заличават, а в изречение второ накрая се добавя „а конкурсът за обучение на докторанти по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование - само на страницата на съответното висше училище или научна организация";

б) създава се нова ал. 2:

„(2) Откритите процедури по ал. 1 се спират и прекратяват с решение на висшето училище или научната организация.";

в) досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея накрая се добавя „а за обучение на докторанти по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование - в срок, не по-малък от един месец след публикуване на обявлението на интернет страницата на висшето училище или научната организация";

г) досегашната ал. 3 става ал. 4.

3. В чл. 4:

а) в ал. 5, т. 3 след думата „плагиатство" се добавя „или недостоверност на представените научни данни", а думите „научните трудове" се заменят с „научните им трудове";

б) в ал. 8, т. 2 думите „чл. 3, ал. 3" се заменят с „чл. 3, ал. 4";

в) алинея 11 се изменя така:

„(11) Когато при оценяването по ал. 1 член на научното жури установи или се получи писмен сигнал за плагиатство или недостоверност на представените научни данни, който не е анонимен и е мотивиран, научното жури задължително се произнася с решение относно наличието или липсата им в дисертационния труд или представените в конкурса научни трудове по ред, установен в този закон и в правилниците на висшите училища и на научните организации. В тези случаи, преди да се произнесе, научното жури дава възможност на кандидата да представи своето становище.";

г) в ал. 12 след думата „плагиатство" се добавя „или недостоверност на представените научни данни".

4. В чл. 7, ал. 1 думите „чл. 3, ал. 2" се заменят с „чл. 3, ал. 3".

5. В чл. 8, ал. 1 накрая се добавя „а на докторантите по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование - и в съответствие с условията на проекта".

6. В чл. 10:

а) в ал. 1, изречение първо думата „една" се заменя с „най-малко една";

б) в ал. 2 след думата „плагиатство" се добавя „или недостоверност на представените научни данни".

7. В чл. 14, ал. 1 думите „която се изпраща в тридневен срок на Министерството на образованието и науката за регистриране" се заличават.

8. В чл. 18, ал. 1 накрая се добавя „като за специалности от регулираните професии в професионално направление „Здравни грижи" академичната длъжност може да се заема и от лице, притежаващо образователна и научна степен „доктор" по специалност от регулираните професии в професионални направления „Медицина", „Дентална медицина", „Фармация" или „Обществено здраве".

9. В чл. 21 ал. 3 се изменя така:

„(3) Конкурсът се провежда не по-късно от един месец от изпращането на съобщението по ал. 2. При провеждане на заключителното заседание кандидатите представят изложение по тема или теми от конспект, изготвен за обявения конкурс и предоставен им предварително. По преценка на научното жури представянето на кандидатите може да включва и писмено изложение или друго изложение или представяне, определено в правилника на висшето училище или на научната организация."

10. В чл. 22, ал. 1, изречение второ след думата „плагиатство" се добавя „или недостоверност на представените научни данни".

11. В чл. 24, ал. 1:

а) в т. 1 накрая се добавя „като за специалности от регулираните професии в професионално направление „Здравни грижи" академичната длъжност може да се заема и от лице, притежаващо образователна и научна степен „доктор" по специалност от регулираните професии в професионални направления „Медицина", „Дентална медицина", „Фармация" или „Обществено здраве";

б) в т. 5 след думата „плагиатство" се добавя „или недостоверност на представените научни данни".

12. В чл. 26, ал. 4 след думата „плагиатство" се добавя „или недостоверност на представените научни данни".

13. В чл. 29, ал. 1:

а) в т. 1 накрая се добавя „като за специалности от регулираните професии в професионално направление „Здравни грижи" академичната длъжност може да се заема и от лице, притежаващо образователна и научна степен „доктор" по специалност от регулираните професии в професионални направления „Медицина", „Дентална медицина", „Фармация" или „Обществено здраве";

б) в т. 6 след думата „плагиатство" се добавя „или недостоверност на представените научни данни".

14. В чл. 30:

а) в ал. 8:

аа) в текста преди т. 1 думата „10-дневен" се заменя с „14-дневен";

бб) точка 1 се изменя така:

„1. са хабилитирани в български висши училища или научни организации, с резултати в съответната специалност и/или професионално направление за обявения конкурс или тема на дисертационен труд, а при невъзможност - в съответната научна област и/или учени от чуждестранни висши училища или научни организации с резултати в съответната специалност и/или професионално направление, и/или научна област;"

б) в ал. 12 изречение първо се заличава.

15. В чл. 32, ал. 1 думите „Заповедите на ректора на висшето училище, съответно ръководителя" се заменят с „Актовете на органите за управление на висшето училище, съответно".

16. В чл. 35 се създават нови ал. 4 и 5:

„(4) В случаите по ал. 1, т. 1 и ал. 2 ректорът на висшето училище или ръководителят на научната организация е длъжен да прекрати трудовото правоотношение за заеманата академична длъжност и да отнеме придобитата научна степен в едномесечен срок от уведомяването си за акта за установяване на плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове.

(5) В случаите по ал. 1, т. 1, ако лицето не заема академична длъжност, се отнема придобитата научна степен от ректора на висшето училище или от ръководителя на научната организация, които са я присъдили."

17. В § 4в от допълнителните разпоредби думите „придобиване на научни звания" се заменят с „придобиване на научни степени".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за висшето образование (ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г.)

§ 6. В Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн., ДВ, бр. 38 от 2010 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 81 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 30 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г., бр. 17 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г. и бр. 56 от 2022 г.) в чл. 8 ал. 2 се изменя така:

„(2) Редовната форма на обучение е с продължителност до три години, задочната и дистанционната - до 4 години, а обучението на докторантите на самостоятелна подготовка и на тези по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование е с продължителност до 5 години."

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите (ДВ, бр. 55 от 16.06.2026 г.)

§ 87. В Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн., ДВ, бр. 38 от 2010 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 81 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 30 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г., бр. 17 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г. и бр. 56 и 102 от 2022 г.) в чл. 2а, ал. 6 думите „министъра на електронното управление" се заменят с „министъра на иновациите и дигиталната трансформация".